

APOKALYPS NU!

Berichten:

door Dr. med. Friedwart Husemann

Kain und Abel

Kain und Abel

Wij kennen het verhaal van Kain en Abel zoals het in het Oude Testament wordt verteld. Thans moet zij echter worden aangevuld in de zin van de tempellegende (GA 93).

Kain en Abel waren beiden zonen van Eva, dus waren ze broers. Adam was de vader van Abel, maar niet de vader van Kain. De vader van Kain was een van de Elohim, d.w.z. helemaal geen mens, maar een god uit het rijk van de tweede hiërarchie. Er zijn zeven Elohim (joods) of Exusiai (christelijk in de zin van Dionysius Areopagita) of geesten van vorm (R. Steiner in GA 13). Een van deze is Jahweh, Jehova of Adonai, de leidende geest van het oude Hebreeuwse volk. Kains vader was niet Jehovah, maar een van de andere Elohim. Kain was dus een halfgod, om in Griekse termen te spreken. Hierdoor lijkt hij superieur aan zijn broer. Abel was een vriendelijk en toegewijd man, maar vergeleken met Kain was hij min of meer onbekwaam - althans wat de uiterlijke dingen betrof. Of dat Kain met God kon spreken. Van Abel, daarentegen, horen we geen woord. Abel offerde alleen wat hij vond, wat hem gegeven was zonder zijn tussenkomst. Dit zijn zijn runderen en schapen. Kain daarentegen offerde datgene waar hij zelf hard voor gewerkt had, de vruchten van het veld. Zelfs als leerling vroeg ik me af waarom Kain's offer werd afgewezen. Het leek mij dat zijn offer waardevoller was dan dat van Abel.

Wat de tempellegende betreft, is het inderdaad zo dat het niet juist was het offer van Kain te verwerpen. Jehovah was - menselijkerwijs gesproken - jaloers op zijn eigen Elohim-broeder, daarom verwierp hij het offer van Kain: "Adonai (Jehovah) veroorzaakte twist tussen hen die tot de familie van Kain behoorden en hen die tot de familie van Abel behoorden, wat er vervolgens toe leidde dat Kain Abel doodde"

(GA 93, 2.12.1904; 15.5.1905; 23.10.1905). Volgens de toenmalige opvatting had Kain geen andere keuze dan zijn vader te wreken. Hij moest Abel vermoorden, hoewel deze moord, op zichzelf beschouwd, natuurlijk verkeerd was. We hebben alleen ooit de tweede helft van het hele verhaal gehoord. Zo plaatste Dante Alighieri (1265 - 1321) de broedermoordenaar Kain in de binnenste cirkel van de hel en noemde een hele streek naar hem: Caina (Inferno, 32e canto).

Op het 6e tafereel van Albert Steffens "Hieram en Salomo" (1925) hebben Kain en Hiram een gesprek in het binnenste van de aarde. Het woord Eloah, dat Kain gebruikt, is het enkelvoud van Elohim. Kain spreekt:

*"De Eloah die mij schiep is voor
het Wereldwoord goddelijker dan Jahweh.
En het was een leugen dat de rook
van Abels offer opsteeg
mij ontweek, want het was niet door God
gewild.
Het was een golf van geweld op zichzelf.
Om nederig te buigen voor mijn broer,
was ontrouw zijn aan mijn Vader,
de Eloah..."*

Als de verdere ontwikkeling alleen in de zin van Jehova of de Abel-stroming was verlopen, als de wetenschappelijk-artistieke stroming van Kain had ontbroken, dan zou de enige priester-Abel-stroming in verval zijn geraakt en zou onze ontwikkeling in de 8e sfeer terecht zijn gekomen (GA 93, 15.5.1905, p. 138/139). De 8e sfeer is een theosofische term voor het kwaad. Zonder Kain zou het niet verder zijn gegaan.

Reeds bij het Laatste Avondmaal bevestigde en aanvaardde Christus de offers van Kain door brood en wijn aan te bieden als vruchten van het veld. Christus hield geen rekening met de offers van Abel (dierenoffers).

En nu de hamvraag: hoe is dit vandaag? Waar is vandaag het punt waar Kain en Abel verschillen? Waar is de plaats waar ze elkaar ontmoeten?

Kaïn en Abel leefden in een tijdperk waarin de mensen heel anders waren dan nu. Zelfs in de tijd van Jezus waren de mensen nog anders. Vroeger zagen de mensen gedachten als waarnemingen die van de dingen tot hen kwamen, zoals R. Steiner beschrijft in de "Raadsels der Filosofie" (GA 18). Als je een dialoog van Plato leest, kun je dit begrijpen. De manier waarop gedachten worden gebruikt, bijvoorbeeld het begrip bewijs, laat zien hoe gedachten in die tijd nog als waarnemingen werden ervaren. Vanaf de 8e eeuw na Christus begonnen de mensen te ervaren dat zij zelf gedachten voortbrachten. Vooral vanaf het begin van het tijdperk van de bewustzijnsziel (1413) was dit het geval totdat het zelfstandig denken de wereld veroverde: "Hier ben ik, ik kan niet anders, God helpe mij". Tegelijkertijd hebben wij ons echter van de geest gedistantieerd en zijn wij materialisten geworden. Daar moeten we uit zien te komen.

De "filosofie van de vrijheid" is volledig gebaseerd op het feit dat wij zelfstandige denkers zijn geworden. Actief of niet actief zijn bepaalt zelfs het verschil tussen begrip en waarneming. Waarneming wordt mij gegeven zonder mijn tussenkomst. Ik moet het accepteren zoals het zich voordoet. Ik moet het begrip of de gedachte zelf uitwerken en het zelf voortbrengen. Dat vergt inspanning. Om met de polariteit van Kaïn en Abel te spreken: in het denken en in het vormen van begrippen zijn wij Kaïns dochters of zonen. De waarneming daarentegen, waaraan wij toegewijd zijn, maakt ons tot dochters of zonen van Abel. Beide elementen zijn in ons vervat en als zij zich even vijandig tegenover elkaar blijven gedragen als voorheen, kunnen zij de wereld blijven vernietigen als voorheen, namelijk als gedachten enerzijds worden beschouwd als louter subjectieve ideologie, en waarnemingen anderzijds uiteindelijk worden beschouwd als louter materieel bepaald.

Hier is het punt waar de studie van de "filosofie van de vrijheid" een "catharsis" kan worden of het zuivere astrale lichaam van de goddelijke Sophia (GA 103,31.5.1908). We kunnen het

denken bevatten door het denken zelf. Een denken wat zich hiervan bewust is, noemde R. Steiner intuïtief. En voor dit geldt:

"Want ook al is enerzijds het intuïtief ervaren denken een actief proces dat zich in de menselijke geest afspeelt, anderzijds is het tegelijkertijd een geestelijke waarneming die zonder zintuiglijk orgaan wordt begrepen" (GA 4, 2e aanvulling op de nieuwe uitgave, hoofdstuk "De gevolgen van het monisme).

Dat wil zeggen, in intuïtief denken worden denken en waarnemen of Kaïn en Abel weer één. De broedermoord is opgeheven, de poort naar het paradijs of naar het land van Shamballa is teruggevonden.

Kaïn begint met het denken en eindigt met het waarnemen. Op die manier handelen wij uit vrijheid of, wat hetzelfde is, wij handelen uit liefde en zetten onze intuïtie op de werkelijkheid door. Zo is "De Filosofie van de Vrijheid" geschreven voor onze Kaïn-natuur.

Abel gaat uit van de waarneming en eindigt met het denken. Op deze manier wordt de waarneming vergeestelijkt en vinden wij de weg naar hogere waarneming. Zo is het boek "Hoe verkrijgt men bewustzijn op hogere gebieden?" geschreven voor onze Abel-natuur.

Friedwart Husemann